

Ciddi Sepsis ve Septik Şokta Resüsitasyon

Yeni Klavuzlardaki Farklılıklar
Laktat klirensi

Dr. Mehmet Koçak
Bakırköy Dr. Sadi Konuk EAH

ATAB
Acil Tıp Asistan Birliği

kaynak

The 3rd edition of

Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for

Management of Severe Sepsis and Septic Shock:

2012 appeared in the February 2013 issues of

Critical Care Medicine and *Intensive Care Medicine*.

Önemi

- ◆ Sepsiste yüksek mortalite ve morbidite ciddi klinik yaklaşım ve çözüm gerekliliği doğurmaktadır.
- ◆ Sepsis kılavuzlarındaki protokolleri algoritma içerisinde uygulamanın mortaliteyi azalttığı gözlenmiştir¹.

Tarihçe

- Tanı ve tedavi konusunda uzman bir grup tarafından ağır sepsis ve septik şok tedavi sonuçlarını iyileştirmek amacıyla ilk olarak **2004**'te uluslararası kılavuz yayınlanmıştır¹.
- Kanıt kalitesi ve önerilerin gücünü değerlendiren GRADE kullanılarak ciddi sepsis ve septik şok hastalarının tanı ve tedavisinde standartları belirleyen **2008** kılavuzu yayınlanmıştır.
- **2012** yılında bu kılavuz Surviving Sepsis Campaign tarafından güncellenmiştir.

1. Cirt Care Med 2004;32:858-73(CrossRef)

GRADE

Grades of Recommendation, Assessment, Development and Evaluation

ÖNERİ GÜCÜ

- Grade 1: Güçlü kanıtlar mevcut
- Grade 2: Zayıf kanıtlar mevcut

KANIT KALİTESİ

- Grade A: İyi kalitede randomize kontrollü çalışmalar
- Grade B: Orta veya yüksek kalitede RKÇ
- Grade C: Düşük, iyi planlı gözlemsel çalışmalar ile RKÇ
- Grade D: Çok Düşük kalitede kontrollü çalışmalar

UNGRADED (UG):

- Uzman kişi tarafından önerilir.

Suspect
SEPSIS

Save Lives

Sepsis 3.0

Sepsis

- ◆ *Eski: Kanıtlanmış enfeksiyon varlığı + SIRS*
- ◆ *Yeni: Konağın enfeksiyona karşı düzensiz yanıtına bağlı organ disfonksiyonu.*
  - ◆ (Tanılı veya şüpheli enfeksiyon varlığı + quick SOFA)

Sepsis 3.0

- ◆ *Ciddi (ağır) Sepsis tanımı terkedildi.*

- ◆ Sepsis +

- ◆ KB $\leq$ 90mmHg veya MAP $\leq$ 65

- ◆ Laktat >2 mmol/L

- ◆ INR >1.5 veya aPTT $>60s$

- ◆ Bilirubin <34 μ mol /L

- ◆ İdrar ıkışı < 0.5 ml/kg/saat

- ◆ Kr >177 μ mol/L

- ◆ Trombosit <100.000

- ◆ SpO2 $< \%90$

Sepsis 3.0

Septik Şok

- ◆ *Eski tanım; Sepsise ek olarak sıvı resüsitasyonuna rağmen devam eden hipotansiyon*
- ◆ **Yeni tanım:**
  - ◆ Sepsis
  - +
  - ◆ MAP > 65 mmHg için Vazopressör ihtiyacı
  - +
  - ◆ Laktat > 2mmol/L

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

A. İLK RESÜSİTASYON

- 1. Sepsis kaynaklı doku hipoperfüzyonu olan hastalarda kantitatif resüsitasyona başlanmalı. İlk 6 saatlik hedef;
  - SVB = 8-12 mmHg
  - OAB $\geq$ 65 mmHg
  - İdrar çıkışı $\geq$ 0.5 mL/kg/saat
  - Santral venöz O₂ saturasyonu (ScvO₂) $\geq$ %70 veya miks venöz O₂ saturasyonu (SvO₂) $\geq$ %65 (grade 1C)
- 2. Laktat yüksekliğinde resüsitasyonun amacı laktatı normal düzeye getirmek olmalıdır (grade 2C) *

*2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

B. SEPSİS İÇİN ARAŞTIRMA VE PERFORMANSIN İYİLEŞTİRİLMESİ

- 1. Ciddi sepsis için potansiyel enfekte kritik hastaların rutin araştırılması erken tanı ve tedavide etkilidir (grade 1C) ***
- 2. Ağır sepsis yönetimi ile ilgili hastane bazlı performans arttırıcı yöntemlerin iyileştirilmesine uğraşılmalıdır (UG)***

***2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

C. TANI

- ◆ 1. Eğer ciddi bir gecikmeye neden olmayacaksa (>45 dk) klinik şüpheyeye göre antibiyotik(leri) başlamadan önce kültürler alınmalıdır (grade 1C). *
- ◆ En az iki set (aerobik ve anaerobik) kan kültürü; birinin perkütan diğerinin kateterden (eğer yeni takılmışsa (<48 saat) (grade 1C).
- ◆ 2. Muhtemel enfeksiyon odağını belirlemek için hemen görüntüleme çalışmalarına başlayın (grade 1C). **

*2008: Öneri düzeyi aynı olup 45 dak. süreden bahsedilmemiştir.

**2008: Öneri düzeyi aynı, uzman görüşü düzeyindedir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

C. TANI

- 3. Eğer mevcutsa ve enfeksiyonun ayırıcı tanısında kandidiyazis düşünülüyorsa 1,3 beta-D-glukan testi (**grade 2B**), mannan ve anti-mannan antikor testi yapın (**2C**). **

**2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ

- 1. Amaç sepsis (grade 1C) ve septik şokun (grade 1B) tanınmasının ilk 1 saati içinde IV antibiyotik başlamaktır. *
- 2a. Başlangıç ampirik tedavi, muhtemel patojenlere karşı (bakteriyel ve/veya fungal veya viral) ve sepsis kaynağı olabileceği düşünülen dokulara yeterli penetre olabilecek bir veya birden çok ilacı içermelidir (grade 1B). **
- 2b. Antibiyotik etkinliğinin kontrolü günlük olarak yapılmalıdır. (grade 1B). ***

*2008: Sepsis için öneri düzeyi 1D, Septik şok için 1B.

**2008: Öneri ve öneri düzeyi aynı.

***2008: grade 1C

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ 3. Başlangıçta septik görünen sonrasında enfeksiyon bulgusu olmayan hastalarda başlanmış olan ampirik antibiyotiğin kesilmesi kararı aşamasında düşük prokalsitonin düzeyleri veya benzer biyobelirteçler kullanılmalıdır (grade 2C). *

*2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ 4a. Ciddi sepsisi olan nütropenik hastalarda (**grade 2B**) ve çoklu ilaç direnci gelişebilecek patojenlerle (*Acinetobacter* ve *Psödomonas*) enfekte hastalarda (**grade 2B**) ampirik kombine tedavi uygulanmalıdır. *
- ◆ Solunum yetmezliğiyle ilişkili ciddi enfeksiyon ve septik şoktaki hastalarda *P. auroginosa* bakteriyemisi için geniş spekturumlu beta-laktam ve aminoglikozid veya florokinolon kombinasyonu verilmelidir (**grade 2B**). *Streptococcus pneumonia* bakteriyemisi ile septik şoktaki hastalara beta-laktam ve makrolid kombinasyonu verilmelidir (**grade 2B**). **

*2008: *Acinetobacter*den bahsedilmemiştir. Kombine tedavi nütropenik hasta ve *Psödomonas* enfeksiyonlarında uygulanmalıdır (grade 2D).

**2008: *Psödomonas*ta kombine tedavi önerilmiş; antibiyotik ismi verilmemiştir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- 4b. Ampirik kombine antibiyotik tedavisi 3-5 günden fazla uygulanmamalıdır. En kısa sürede duyarlılık profili belirlenir belirlenmez tekli terapiyeye geçilmelidir (grade 2B). *

*2008: Öneri düzeyi 2D dir.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- 5. Tedavi süresi 7-10 gün olmalıdır;
  - tedaviye yavaş cevap, drene edilemeyen enfeksiyon odağı, *S. aureus* bakteriyemisi, nütropenin de olduğu fungal ve viral enfeksiyon veya immun yetmezlik durumlarında uzayabilir. (grade 2C). *
- 6. Viral kaynaklı septik şok ve ciddi sepsiste antiviral tedavi mümkün olduğunca erken başlanmalıdır (grade 2C). **
- 7. Ağır inflamatuvar yanıtın enfeksiyon dışı nedenlerden kaynaklandığı durumlarda antimikrobiyal ajan kullanılmamalıdır (UG). ***

*2008: Öneri düzeyi 1D.

**2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir..

***2008: Aynı

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ Şüpheli kaynak pnömoni ise;
  - ◆ Seftriakson 1-2g iv 2*1
  - ◆ +
  - ◆ Moksifloksasin 400mg iv 1*1
  - ◆ +
  - ◆ Azitromisin 500mg iv başlangıç sonrası 1*250mg/
  - ◆ Levofloksasin 750mg iv 1*1/
  - ◆ Vankomisin 1g iv 2*1

Emergency medicine: A Comprehensive study guide, 7th edition, see chapter 146, "septic shock," by Jonathan Jui

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ Bilier kaynaktan şüpheleniliyorsa;
  - ◆ Ampisilin/sülbaktam 1-2 g iv 4*1/
  - ◆ Piperasilin /tazobaktam 4.5 g iv 4*1/
  - ◆ Tikarsilin/klavulonat 3.2 g iv 6*1

Emergency medicine: A Comprehensive study guide, 7th edition, see chapter 146, "septic shock," by Jonathan Jui

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ Batın içi kaynaktan şüpheleniliyorsa;
  - ◆ İmipenem 1g iv 3*1/
  - ◆ Meropenem 1g iv 3*1/
  - ◆ Ertapenem 1g iv 1*1/
  - ◆ Ampisilin/sulbaktam 3g iv 4*1/
  - ◆ Piperasilin/tazobaktam 4.5g iv 4*1

Emergency medicine: A Comprehensive study guide, 7th edition, see chapter 146, "septic shock," by Jonathan Jui

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ANTİBİYOTİK TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ Şüpheli kaynak idrar yolları ise;
  - ◆ Gentamisin 1-1.5mg/kg iv 3*1
  - +
  - ◆ Piperasilin /tazobaktam 4.5g iv 4*1/
  - ◆ Ampisilin 1-2g iv 4*1
- ◆ Şüpheli kaynak kalıcı katater ise;
  - ◆ Vankomisin 1g iv 2*1

Emergency medicine: A Comprehensive study guide, 7th edition, see chapter 146, "septic shock," by Jonathan Jui

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. KAYNAK KONTROLÜ

- 1. Enfeksiyonun anatomik yeri mümkün olduğu kadar erken bulunmalı ve kaynak saptandıktan sonra 12 saat içinde kaynak kontrolü için girişim önerilir(**grade 1C**).
*
- 2. Enfeksiyon kaynağı enfekte peripankreatik nekroz ise canlı ve ölü doku arasında demarkasyon hattı belirene kadar cerrahi müdahale geciktirilmelidir (**grade 2B**). **

*2008: Anatomik yer erken bulunmalı (grade 1C; başvurudan sonraki ilk 6 saat içinde gösterilmeli (1D).

**2008: Öneri ve öneri düzeyi aynı.

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. KAYNAK KONTROLÜ (devamı)

- 3. Ciddi sepsis hastalarında kaynak kontrolü gerektiğinde, fizyolojiyi bozacak müdahaleler en aza indirilmelidir (absenin cerrahi drenajı yerine perkütan drenajı) (UG). **
- 4. Eğer ciddi sepsis ve septik şok kaynağı olarak iv kateterlerin kaynak olduğu düşünülüyorsa diğer damar yolu açıldıktan sonra hemen çıkarılmalıdır (UG) **

*2008: Öneri düzeyi 1D

**2008: Öneri düzeyi 1C

İlk Resüsitasyon ve Enfeksiyon Sorunları

D. ENFEKSİYONU ÖNLEME

- 1. Ventilatör ilişkili pnömoniye önlemek için oral dekontaminasyon uygulanmalıdır (grade 2B). *

*2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

G. SIVI TEDAVİSİ

- ◆ 1. Ciddi sepsis ve septik şok resüsitasyonunda seçilecek ilk sıvı kristaloidlerdir (grade 1B). *
- ◆ 2. Hipovolemiyle beraber sepsise bağlı doku hipoperfüzyonunda başlangıç sıvısı 30 mL/kg kristaloid (bir kısmı albumin olabilir) olmalıdır (grade 1C). **
  - ◆ Bazı hastalarda daha hızlı bir uygulama ve daha fazla sıvı gerekebilir.

*2008: Sıvı resüsitasyonu kolloidleri ve kristaloidleri içermeli (1B).

**2008: Hipovolemi şüphesinde 30 dk içinde 1000 mL kristaloid veya 300-500 mL kolloid ver, Doku hipoperfüzyonunda daha büyük hacimler gerekebilir (1D). Hedef SVB ≥ 8 mmHg (mekanik ventilasyondakilerde ≥ 12 mmHg) (1C).

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

G. SIVI TEDAVİSİ (devamı)

- ◆ 3. Dinamik (ö: nabız basıncındaki değişme, volümde düzelme) veya statik (ö: arter basıncı, kalp hızı) değişkenlere dayanarak hemodinamik düzelme sağlanana kadar sıvı tedavisine devam edilmelidir (UG).

**2008: 1D

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

H. VASOPRESÖRLER

- ◆ 1. Vasopressör tedavisinin ilk hedefi OAB ≥ 65 mmHg olmasını sağlamaktır (grade 1C).
- ◆ 2. Başlangıç vasopresör seçeneği Norepinefrin (2.5 – 20 μ g/kg/dk) olmalıdır (grade 1B). *
- ◆ 3. Norepinefrine zayıf cevap gibi durumlarda epinefrin (0.05 – 2.0 μ g/kg/dk) eklenmelidir (norepinefrin ile birlikte veya norepinefrin yerine) (grade 2B). **

*2008: Norepinefrin ve dopamin ilk seçenek vasopresörlerdir (1C).

**2008: Norepinefrin veya dopamine zayıf cevapta epinefrin verilmelidir (2B).

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

H. VASOPRESÖRLER (devamı)

- 4. OAB arttırılması veya NE dozunun azaltılması amacıyla 0,03 ü/dk Vasopressin NE ile birlikte kullanılabilir (UG). *

*2008: Başlangıç tedavisi için önerilmez (1C). Diğer vasopressörlerle OAB yükseltilemediği durumlarda 0,03 ü/kg diğer vasopresörlere eklenir.

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

H. VASOPRESÖRLER (devamı)

- 5. Dopamin; sadece seçilmiş hasta grubunda NE' ne alternatif olabilir (ö: bradikardi ve düşük risk taşiaritmili hastalarda) (grade 2C).
- 6. Renal koruma sağlanması amacıyla düşük doz dopamin kullanılmamalıdır (grade 1A).

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

H. VASOPRESÖRLER (devamı)

- 7. Eğer kaynaklar müsaitse, vazopresör ihtiyacı olan tüm hastalara mümkün olan en kısa sürede arteriyel kateter yerleştirilmelidir (UG).
- *

*2008: Öneri düzeyi (1D).

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

I. İNOTROP TEDAVİ

- ◆ 1. Dobutamin belirtilen durumlarda 20 mikrogram/kg/dk üst sınır olacak şekilde tek veya mevcut vasopresöre eklenebilir (grade 1C). *
- ◆ Myokard disfonksiyonu (yüksek dolum basıncına rağmen düşük debi)
- ◆ İntravasküler volüm yeterli, hedef OAB değerine ulaşılmış ancak hipoperfüzyon bulgularının olması durumunda.
- ◆ 2. Kardiak indeksi, önceden saptanan normal seviyelerin üzerine çıkarmaya çalışmayınız (grade 1B).

*2008: Öneri ve öneri düzeyi aynı ancak üst sınır belirtilmemiştir.

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

J. KORTİKOSTEROİDLER

- 1. Erişkin septik şoklu hastalarda gerekli sıvı resüsitasyonu ve vazopresör tedavi hemodinamik stabiliteyi sağlıyorsa tedavide intravenöz hidrokortizon kullanılmamalıdır.
- Eğer hemodinami sağlanamazsa 200mg/gün intravenöz hidrokortizon önerilir (grade 2C). *

*2008: Üst düzey 300 mg/gün (1A) Hidrokortizona alternatif olarak mineralokortikoid etkinliği olmayan bir ajan kullanılacaksa fludrokortizon verilebilir (2C)

Öneriler: Hemodinamik Destek ve İlave Tedaviler

J. KORTİKOSTEROİDLER (devamı)

- 2. Septik şokun gelişmediği sepsisin tedavisinde kortikosteroidler verilmez (grade 1D).
- 3. Eğer hidrokortizon kullanılacak ise devamlı infüzyon şeklinde veriniz (bolus uygulama ani kan şekeri yüksekliğine neden olur) (grade 2D). *

*2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

Öneriler: Ciddi Sepsiste Diğer Destekleyici Tedaviler

K. KAN ÜRÜNLERİNİN KULLANIMI

- ◆ 1. Hb<7 olduğu durumlarda ES verilmeli;
  - ◆ hedef Hb = 7-9.
  - ◆ Özel durumlarda daha yüksek Hb değerleri gerekebilir (MI, ciddi hipoksemi, akut kanama...) (grade 1B).
- ◆ 2. Kanaması olmayan veya invaziv bir girişim planlanmayan hastalarda anormal laboratuvar değerlerini düzeltmek için TDP kullanılmamalıdır (grade 2D).

Öneriler: Ciddi Sepsiste Diğer Destekleyici Tedaviler

K. KAN ÜRÜNLERİNİN KULLANIMI *Trombosit*

- ◆ Sepsisli hastalarda kanama riski yokken $Plt < 10.000/mm^3$ ise profilaktik;
- ◆ veya belirgin kanama riski varsa $Plt < 20.000/mm^3$ ise plt verilir.
- ◆ Aktif kanama, cerrahi veya invaziv işlemler için daha yüksek plt ($> 50.000/mm^3$) sayıları gerekir. (grade 2D). *
- ◆ *2008: Öneri düzeyi aynı
  - ◆ $Plt < 5.000/mm^3$ profilaktik
  - ◆ $Plt 5.000-30.000/mm^3$ ve ciddi kanama riski varsa
  - ◆ Cerrahi veya invaziv işlemlerde sayı $> 50.000/mm^3$

Öneriler: Ciddi Sepsiste Diğer Destekleyici Tedaviler

L. SEPSİSE BAĞLI ARDS'de MEKANİK VENTİLASYON

- ◆ 1. KE olmadığı sürece MV'deki hastaların yatak başı 30-45° olmalıdır (grade 1B).
- ◆ 2. Sepsis kaynaklı ARDS'de bronkospazm gibi özel bir endikasyon olmadığı sürece beta-2-agonist kullanılmamalıdır. (grade 1B). *

*2008: Bu öneriden bahsedilmemiştir.

Öneriler: Ciddi Sepsiste Diğer Destekleyici Tedaviler

M. GLİSEMİK KONTROL

- ◆ 1. Sepsisli hastalarda kan şekeri yönetiminde protokolize edilmiş yaklaşım; ardışık iki ölçümde KŞ >180 mg/dl olduğunda insülin uygulanmasına başlanmalı; hedef kan şekeri ≤ 110 mg/dl' den ziyade ≤ 180 mg/dl seviyesini hedeflemelidir. (grade 1A). *
- ◆ Glukoz değerleri ve insülin infüzyon hızı sabitlenene kadar kan şekeri değerleri her 1-2 saatte bir kontrol edilmeli daha sonra her 4 saatte bir bakılmalıdır (grade 1C).

*2008: hedef kan şekeri ≤ 150 mg/dl, öneri düzeyi 2C.

Sepsiste Sağ Kalım Kampanyası

Ciddi Sepsis' te

3 saat İÇİNDE TAMAMLANMASI GEREKENLER

- ◆ Laktat seviyesini ölçün
- ◆ Antibiyotikten önce kan kültürlerini alın
- ◆ Geniş spektrumlu antibiyotiklere başlayın
- ◆ Hipotansiyon veya Laktat $\geq$ 4mmol/L olduğunda 30mL/kg Kristaloid uygulayın.

Sepsiste Sağ Kalım Kampanyası

Septik Şok' ta

6 saat İÇİNDE TAMAMLANMASI GEREKENLER

- ◆ OAB ≥ 65 mmHg'da tutmak için (başlangıç sıvı resüsitasyonuna yanıt vermeyen hipotansiyonda) vazopresör uygulayın
- ◆ Volüm resüsitasyonuna rağmen devam eden arteriyel hipotansiyon varlığında (septik şok) veya başlangıç laktat ≥ 4 mmol/L (36 mg/dL) olduğunda
  - ◆ Santral venöz basıncı ölçün (SVB)*
  - ◆ Santral venöz oksijen saturasyonunu ölçün (ScvO2)*
- ◆ Başlangıç laktat düzeyi yüksek ise tekrar laktat ölçün

*Kılavuzlarda yer alan kantitatif resüsitasyonda hedefler SVB ≥ 8 mmHg, ScvO2 $\geq 70\%$ ve laktatın normal düzeye gelmesidir.

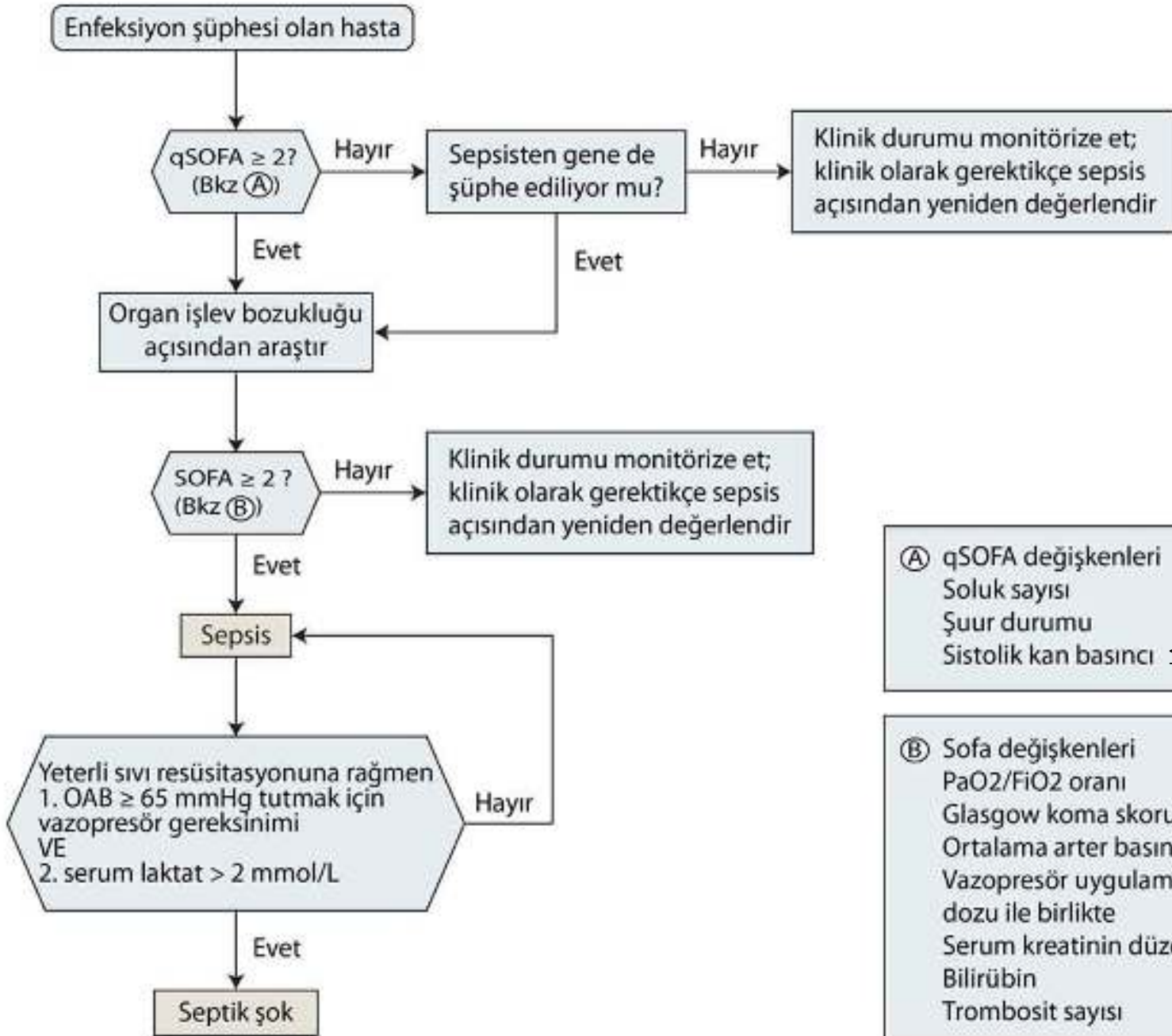
Laktat Klirensi

$$[(ilk\ laktat - son\ laktat) / ilk\ laktat] \times 100$$

- ◆ Laktat; anaerobik metabolizma ürünü.
- ◆ Resüsitasyonda herhangi bir aşamada ≥ 4 mmol/L olması mortaliteyle ilişkili.
- ◆ Kontrol ölçüm en az 2 saat sonra tekrarlanmalı
- ◆ ScvO₂' nin ölçülmesindeki zorluklar ve laktatın kolay elde edilebilir olması nedeniyle JAMA' da yayınlanan Jones ve arkadaşlarının çalışması, ağır sepsis ve septik şoktaki hastalar üzerinde bu soru üzerinde durulmuş.
- ◆ İki randomize grubun birinde ScvO₂ diğesinde laktat düzeyleri düzeltilmeye çalışılmış (laktat klirensi). İki grup arasında mortalite açısından fark saptanmamış.

Özet

- ◆ Şok; O_2 sunumu ve O_2 kullanımını arasındaki dengesizliktir.
- ◆ Tüm şok tiplerinde dokulara O_2 sunumunun arttırılmasının yolları
  - ◆ Hb düzeltmek
  - ◆ O_2 saturasyonunu ve parsiyel O_2 basıncını optimize etmek
  - ◆ Kardiyak outputu arttırmaya çalışmak

(A) qSOFA değişkenleri

Soluk sayısı	≥ 22 /dk
Şuur durumu	GKS ≤ 13
Sistolik kan basıncı	≤ 100 mmHg

(B) Sofa değişkenleri

- PaO₂/FiO₂ oranı
- Glasgow koma skoru
- Ortalama arter basıncı
- Vazopresör uygulaması, tip ve uygulama dozu ile birlikte
- Serum kreatinin düzeyi veya idrar miktarı
- Bilirübin
- Trombosit sayısı

Teşekkürler...

